Svenska Ishockeyförbundet
Elittränarutbildning special

Media - en möjlighet eller bara bekymmer?

Patrik Ross

Innehållsförteckning

Inledning	sid.3
Bakgrund	sid.4
Syfte och Frågeställning	sid.5
Metod	sid.6
Resultat	sid.7
Diskussion	sid.10
Referenslista	sid.11

Inledning

Media spelar stor roll i samhället och i idrotten.
Tränare och spelare berörs nästan dagligen med olika förmer av media.

Det har hänt mycket nu jämfört med för 10 år sedan. Jag tänker på alla nya tv kanaler, hemsidor, bloggar och tidningar.
Tex hockeyallsvenskan hade ju noll fokus på i början på 2000-talet, men idag kan du stort sett följa varje allsvensk omgång på tv.

Att kunna umgås med media borde vara lika självklart som att hantera puck och klubba. Media fyller en viktig funktion, utan median dör hockeyn och idrotten. Du är en viktig person som sitter inne med mycket information. Journalisten vet att just du har alltid nått intressant att förmedla och han ger sig inte fören du har förmedlat just det han eller hon vill veta. Journalisten har full rätt att ifråga sätta allt du säger eller vill förmedla.

Det är alltid viktigt vad din förening har för policy.
Vad får du säga? Tex. Skador, ekonomi, tränare och privatliv.

Idag har tyvärr ungdomar lite svårt att prata inför grupp och allrahelst media. Vi måste förbereda de mycket mer än vad vi gör idag. Hur vill du och din förening bli betraktad?

Sen är det en avsevärd skillnad på landsortstidningar kontra kvällstidningar. Kvällstidningar letar och gräver mer i sensationer och happenings. Landsortstidningar skulle nästan aldrig skriva någon skit eller något som skulle skada föreningen.

Landsortstidningar är mer lojala föreningen och mer en i gänget, man ses oftare kanske har gemensamma barn på samma dagis. Det handlar om heder på något vis.

Bakgrund

I och med medias stora betydelse idag undrar jag hur vi förbereder våra ungdomar. Jag tycker att våra ungdomar vet väldigt lite hur man bemöter journalister.

Jag har jobbat med ungdomar i nästan 4 år och vet hur lite vi berörde just detta ämne. Jag tänker på frågor som:

- Hur agerar jag i trängda lägen?
- Vad får jag uttala mig om?

Det är sådana saker som våra talanger är dåligt insatta i. Klubbarna bör skapa instrument för att förbereda spelaren på de situationer han får möta utanför rinken.

Det handlar om andra känslor än att göra mål, vinna eller förlora, eller göra en dålig match. Sådana situationer kan hanteras inom ishockeyns ramar och här kan den generella massmedia träningen komma till användning.

1989 anordnade Svenska hockeyförbundet en media utbildning i Saltsjöbaden. Man bjöd in 2 stycken unga spelare från varje förening. Utbildningen leddes av en alldeles förträfflig duktig man vid namn Lasse Kinch.

Personligen lärde jag mig väldigt mycket, och det var väldigt intressant. Varför gör man inget liknande idag?

Syfte och frågeställning

Syftet med detta arbete är att visa vikten av en bra media utbildning att det påverkar både individen och klubben.
Idag krigar vi om våra ungdomar för att de ska välja just hockey, och då är det viktigt att använda media på rätt sätt.

Frågeställning:

- Behövs mer media utbildning?
- Hur mycket tid behövs lägga på media utbildning?
- Vad tycker spelaren är viktigt?
- Vet spelaren vad klubben har för policy när det gäller media?
- Hur tidigt måste man börja med media utbildning?
- Uppträdandet i stressande situationer.

Metod

Jag har låtit ett antal spelare i Mora IK:s A:lag svara på frågorna. Jag har även intervjuat en kanadensisk spelare för att se vad vi kan göra annorlunda. Är det vår kultur eller att vi är lite tillbakadragna jämfört med en kanadensisk spelare som verkar så verbalt duktiga? Har vi ett visst syn sätt när det gäller journalister?

Jag har även intervjuat ett antal journalister och deras syn när det gäller spelare generellt.
Vad de tycker är skillnaden mellan kanadensiska och en svenska spelare.

Resultat

Svenska spelare

Spelarna vill ha en mer professionell vägledning när det gäller att bemöta media och tycker att det behövs någon slags media utbildning. De vill också lära sig att umgås med media på ett bättre sätt.

Hur mycket tid skall avsättas? Osäkert men ett tillfälle vid början av varje säsong vore bra och då med t.ex. en föreläsning av en journalist och någon från klubben som kan informera om vad klubben har för riktlinjer och policy i media frågor.

Det vore bra att på ett tidigt stadium förbereda spelaren kanske redan i årskurs nio, men framförallt bli bättre på att ha med någon form av utbildning på hockey gymnasiet. På 3år hade spelarna endast en föreläsning om media hantering.

Man skulle kunna göra ämnet mer intressant och att det blir en del av undervisningen.

Det som spelarna vet idag är generellt att de inte skall uttala sig om skador. Det skulle vara bra att få råd och tips från klubben om vad man får uttala sig om och framförallt hur man ”tacklar” stressade situationer.

Kanadensiska spelare

De kanadensiska spelarna får lära sig redan vid 12-13års åldern att umgås med media. De tittar i allmänhet mer på hockey än svenska spelare, sändningarna börjar i regel 2-3 timmar innan match med analyser och för snack så spelaren lär sig mycket redan där.

De får lära sig att alltid vara vaksamma när det gäller intervjuer. Det är mycket som står på spel både när det gäller klubb och individ. De får också lära sig medieteknik och ett par punkter som är viktiga:

-Tänk efter innan du svarar.
-Förenkla, var konkret och kortfattad.
-Att vara ödmjuk, vänlig, positiv och trevlig.
-Klädsel, alltid snyggt klädd. Ger ett bra intryck mot media, inga joggingbyxor och kepsar.
-Du behöver inta säga allt, men allt du säger skall vara sant.

Journalisten
Svenska hockeyspelare är för det mesta klart obekväma med media. Många visar – osmart nog – med kroppsspråk och korthuggna svar hur illa de trivs med situationen, speciellt om de blir intervjuade om någonting som inte är positivt, en missad jättechans, en tung förlust eller något annat i den vägen.

På senare år har snacket dessutom blivit allt mer utslätat, en intervjuad spelare aktar sig väldigt noga för att säga något som kan uppfattas som ”stöddigt” eller som att han framhäver sig själv. Avgör man en match, sätter tre mål och går upp i topp i skytteligan säger man ändå efteråt att ”det var ju lagets förtjänst, jag fick så fina passningar” eller något liknande.

Det är få – om ens några – svenska ishockeyföreningar som lägger ner någon tid på att försöka hjälpa sina spelare att bättre hantera umgänget med medierna. Spelarna vet nästan aldrig vad de får säga eller hur mycket de får säga om det uppstår några kontroversiella situationer – i sådana lägen kunde en genomtänkt policy vara till stor hjälp.

En svensk spelare känns för det mesta totalt omedveten om sin roll som ”ambassadör” för sin klubb när han möter tidningar, radio och tv. Känner förmodligen inte att klubben kräver det av honom heller. De lite mer rutinerade är däremot ofta duktiga på att med taktiska uttalanden använda media för egna syften, vid löne- och kontraktsförhandlingar och liknande.

I Kanada och USA får idrottsmän och kvinnor redan från tidig ålder klart för sig hur viktigt det är att uppträda bra i umgänget med medierna. Den professionalism och vinnarvilja som

karakteriserar transatlantiska idrottare i allmänhet och hockeyspelare i synnerhet finns med också när man tar av sig utrustningen och lämnar banan.

Journalisten har mött kanadensiska spelare från de största stjärnorna som Wayne Gretzky och Mario Lemieux till helt anonyma dussinlirare, och alltid blivit imponerad av hur öppna de varit, hur vältaligt och seriöst de svarat på frågor också från nervösa utlänningar som snackar taskig engelska.

En kanadensisk ishockeyspelare kan rimligen inte alltid tycka det är roligt att tala med media – men de har alltid gett intryck av det. Den där överdrivna ödmjukheten som ofta präglar snacket med svenska hockeyspelare finns inte heller med i bilden när man talar med transatlanter. Har någon gjort en bra match kan han också erkänna att han själv tycker det. Har någon avgjort en match kan han säga att han tycker att det kändes förbaskat bra att just han blev matchhjälte. Intervjuerna blir mer meningsfulla och roligare, både för journalisterna och för de som ser eller läser dem.

En smart ishockeyspelare kan bygga upp en positiv image väldigt effektivt genom att jobba på hur han uppträder mot media. Den som är öppen, svarar på frågor, ringer tillbaka om han blir ombedd och försöker vara så ärlig som möjligt skapar en bild av sig själv som en ”trevlig kille”, som någon som det är lätt att jobba med, som är trevligt att ha att göra med. Det kan i förlängningen vara viktigt när en klubb söker nyförvärv eller när ett kontrakt ska förlängas. Det behövs inte speciellt mycket för att skapa den här positiva imagen, men det är förvånansvärt få ishockeyspelare som är tillräckligt kloka för att ta vara på möjligheterna. Kanske för att ingen talat om för dem hur viktigt det är, eller hur de ska bära sig åt.

Diskussion

Klubbarna ställer upp med tränare, i många fall materialförvaltare och mat, resor, stora resurser från föreningen och kanske en del pengar till spelare.

Spelarna lägger ner största delen av sin fritid för att bli så bra hockey spelare. Några blir stora stjärnor och får spela i landslaget och kanske i NHL, men de flesta blir habila elitspelare.

Spelarna betygsätts i olika tidningar och ges omdömen och mer eller mindre relevant kritik. Helt plötsligt kan bisak bli huvudsak och det kan skapas rubriker som spelaren inte känner igen. Spelaren har en bild av sitt agerande vid en tackling, som beskrivs på ett sätt spelaren inte känner igen, eftersom konsekvenserna blev svårare än det avsedda.

Helt plötsligt får spelaren läsa om sig själv i stora och nedvärderande rubriker både som spelare och människa.
Han ställs till svars och befinner sig i en olustlig situation som han måste hantera vare sig han vill eller ej.

På vilket sätt har klubbarna förberett sina unga spelare på att möta massmedia i stressande situationer där massmedias bild av en händelsen eller uttalandet inte stämmer överens med det spelaren själv känner.

I takt med att ishockeyn blir mer uppmärksammad i media ökar risken/möjligheten att en spelare hamnar i medias fokus.
Jag anser att klubbarna ska lägga ner betydligt mer tid på att medietträna sina juniorer inför steget i seniorhockey.
Detta ska ske med hjälp av professionell handledning.
Med en bra medietträning kan spelaren bli tryggare både på isen och gentemot massmedia. Det gäller även ”stjärnor” som måste bevara sin ödmjukhet.

Referenser

Göran Bäckström, journalist

Dan Iliakis, kanadensisk hockeyspelare

Spelare i Mora IK:s A-lag.